

Umeå universitet
Rektor

Juridiska avdelningen
Marie Stern Wärn
BESLUT

2005-05-03
Reg.nr 31-4550-04

Klagomål på kurs m.m.

Anmälan

NN inkom till Överklagandenämnden för högskolan med klagomål på en kurs och med en begäran om byte av examinator. Efter kontakt med honom överlämnade nämnden begäran som en anmälan till Högskoleverket. I anmälan anförde han i huvudsak följande. Han läser kursen NBC-grunder, 5 poäng, höstterminen 2004, vid Umeå universitet – en Internetbaserad distanskurs. Han fick via kurskonferensen reda på att kurschefen inte var nöjd med hans sätt att föra processdagbok. Han försökte då nå kurschefen på olika sätt men fick inte svar. Han löste uppgift 5 och fick därefter ett brev från kurschefen. Kurschefen besvarade inte hans brev, e-post eller telefonsamtal. Han anser att det är rimligt att kurschefen svarar på samma sätt som man tagit kontakt på. I brevet ställde kurschefen krav som inte är förenliga med kurschefens egen kursplan. Han anser att han behandlats på ett annat sätt än övriga studenter, vilket inte är förenligt med lagen om likabehandling av studenter. Kurschefen har dels underkänt de inlämnade uppgifterna, dels i ett e-postmeddelande gett honom anledning att tro att han är avstängd från kursen. Efter detta skickade han en begäran till kurschefen om byte av examinator. Han har inte fått svar på denna begäran. När han efter några dagars bortovaro kom hem fanns ett brev från kurschefen där det framgår att denne utgår från att han avbryter kursen. Han vill, med stöd av lagen om likabehandling av studenter, få hjälp med att snarast avsluta kursen.

Han har till anmälan fogat ett dokument där det framgår anvisningar för examination och redovisning samt brevväxling mellan honom och kurschefen.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Umeå universitet att yttra sig med anledning av anmälan.

Umeå universitets yttrande

Universitetet har i yttrande anført att NN inte har behandlats på annat sätt än andra studenter. Universitetet har hänvisat till yttrande från den kursansvarige.

BESLUT

2005-05-03

Reg.nr 31-4550-04

Sid 2

Kursansvarig har i yttrande anfört i huvudsak följande. Kursen består av tre huvuddelar: kurskonferensen i First Class (där allt arbete i kursen sker), kurswebbplatsen och studiehandledningen. Innan kursstart får alla kursdeltagare ett välkomstbrev med bl.a. hänvisningar till mer information på kursens webbplats, i kurskonferensen i First Class, användaruppgifter för kurskonferensen, studiehandledning och kopia på ett läromedel för kursen. Han har redovisat hur han har uppfattat höstterminen och vilka kontakter han har tagit med NN via e-post och telefon. Den 25 oktober 2004 skrev han ett brev som både sändes med brevpост och e-post till NN. Han har ännu inte fått någon respons från NN på detta brev och inte heller på de andra e-postmeddelanden han sänt till honom. NN är inte och har inte varit avstängd på kursen på något sätt under höstterminen 2004. Han anser att han som kurschef både har försökt hjälpa, stötta, peppa och handleda NN på många olika sätt utan egentlig respons från honom. Därför antar han, som han har skrivit i sitt brev till honom den 1 november 2004, att han har avslutat kursen och att han är välkommen tillbaka till någon av deras kurser vid ett senare tillfälle.

Den kursansvarige har bifogat kursplan, studiehandledning, två kursvärderingar och två brev till NN.

NN har beretts tillfälle att yttra sig över universitetets svar, men har inte inkommit med yttrande.

Kursplan och studiehandledning

Av kursplanen för kursen NBC-grunder (nukleära, biologiska och kemiska stridsmedel), 5 poäng (Fastställd av medicinsk-odontologiska fakultetens programkommitté för läkarutbildningen vid Umeå universitet 2002-12-10) framgår under rubriken 4. Undervisningens uppläggning, att alla studenterna har möjlighet att kommunicera med lärare och övriga kursdeltagare genom Internet/First Class. Det finns också möjlighet att ta kontakt med kurslärarna via personligt mail, fax och telefon.

Vidare framgår följande under rubriken 5. Examination.

Kunskapsredovisning sker genom skriftliga inlämningsuppgifter som anordnas i slutet av varje block. Betyg på kursen sätts först när samtliga inlämningsuppgifter är godkända. Betygsskalan består av underkänd och godkänd.

Studiehandledning för NBC-grunder, utgiven av Forsvarsmakten, Totalförsvarets skyddscentrum och Umeå universitet, institutionen för mikrobiologi, innehåller praktisk information, riktlinjer och regler samt kursens alla uppgifter. Av studiehandledningen framgår under rubriken Examination och redovisning bl.a. följande.

Under kursen kommer vi att använda oss av olika examinationsformer. Det kan vara enskilda uppgifter, gruppuppgifter, webbaserade examinationer samt enskilda essäer. Vid bedömning av

BESLUT

2005-05-03

Reg.nr 31-4550-04

Sid 3

kursens genomförande kommer stor vikt att läggas vid den processdagbok du skrivit i din privata mapp i kurskonferensen Processdagbok.

/.../

För betyget godkänd krävs:

- En regelbundet skriven processdagbok (minst en gång varannan vecka).
- Reflektion över samtliga moment i kursen, där din personliga kompetensutveckling framgår.
- Koppling mellan dina förvärvade kunskaper till kurslitteraturen, diskussioner i kurskonferensen samt "kurschefens fråga. Dvs. en beskrivning på vad du tagit fasta på till varje uppgift.
- Korrekt källhänvisning.

/.../

Tillämpliga föreskrifter

Enligt 4 § första och andra styckena förvaltningslagen (1986:223) skall varje myndighet lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde. Hjälpen skall lämnas i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Frågor från enskilda skall besvaras så snart som möjligt.

Enligt 6 kap. 7 § högskoleförordningen (1993:100) skall i kursplanen anges bl.a. syftet med kursen, det huvudsakliga innehållet i kursen, den kurslitteratur som skall användas, de krav på förkunskaper och andra villkor som gäller för att antas till kursen, formerna för att bedöma studenternas prestationer, de betygsgnader som skall användas samt de övriga föreskrifter som behövs.

Högskoleverkets bedömning

Lagen om likabehandling av studenter

Lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter har till ändamål att på högskoleområdet främja lika rättigheter för studenter och sökande och att motverka diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Tillsyn utövas av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Handikappombudsmannen. NN har möjlighet att vända sig till någon av dessa ombudsmän med en anmälan. Högskoleverket prövar därmed inte ärendet i denna del.

Examination

NN har anfört att han har blivit underkänd på inlämnade uppgifter och att han vill byta examinator. Högskoleverket kan i sin prövning inte ta ställning till examinatorns bedömning av en students prestationer. Verket kan däremot ha synpunkter på den formella ramen runt examinationen.

Föreskrifter i kurs- och utbildningsplaner är föreskrifter i den mening som avses i 8 kap. regeringsformen, dvs. regler som är generellt tillämplbara och bindande för

BESLUT

2005-05-03

Reg.nr 31-4550-04

Sid 4

såväl universitetet och högskolan som för studenten. Regler i kursplaner om innehåll, examinationsform och betygsgrader utgör grunden för examinatorers myndighetsutövning, när han eller hon fattar beslut om betyg. Reglerna har också till syfte att informera studenten om vad som gäller för en särskild kurs. Mot denna bakgrund är det viktigt att kursplanerna är fullständiga. Alla regler som gäller för kurserna skall återges i kurs- eller utbildningsplaner och det är således inte tillfyllest med kompletteringar i t.ex. en studiehandledning. Kursplanen i det aktuella ärendet innehåller inga bestämmelser om att några moment är obligatoriska. I stället har kursplanen kompletterats med bestämmelser i studiehandledningen, som innebär att den s.k. processdagboken är obligatorisk. Umeå universitet kan inte undgå kritik för detta. Högskoleverket förutsätter att universitetet ser över den aktuella kursplanen, så att innehållet i denna förtydligas.

Serviceskyldighet

NN har anfört att han inte har blivit kontaktad av kurschefen när han sökt denne. Kurschefen har uppgivit att han flera gånger sökt NN. Högskoleverket, som konstaterar att uppgift står mot uppgift, finner inte skäl att vidare utreda frågan.

Vad som i övrigt anförts föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande av Högskoleverket.

Med dessa besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom i närvaro av verksjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Marie Stern Wärn.

Annica Lindblom

Marie Stern Wärn

Kopia till:

NN